

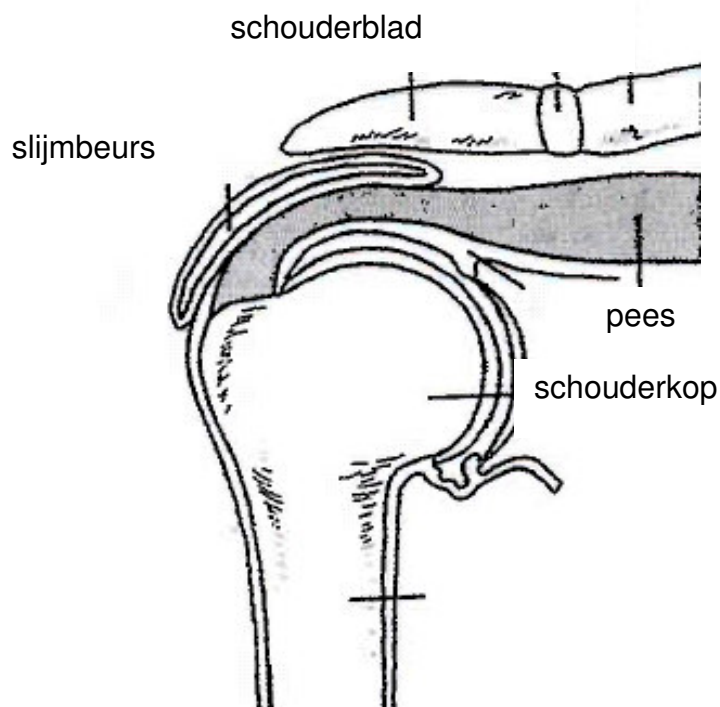
Arthroscopie van de schouder

Stap-voor-stap

Afdeling Orthopaedie IJsselland Ziekenhuis

In deze folder

Gesprek met de orthopaedisch chirurg	2
Gesprek met de orthopaedie consulent	6
Gesprek met de anesthesioloog	8
Uw opname & operatie	10
Vragen & antwoorden	16

Gesprek met de orthopaedisch chirurg

De orthopaedisch chirurg heeft een artroscopie van de schouder voorgesteld. Een artroscopie kan meestal in dagbehandeling plaatsvinden.

Wij zetten de belangrijkste informatie nog even op een rijtje.

Wat is een artroscopie?

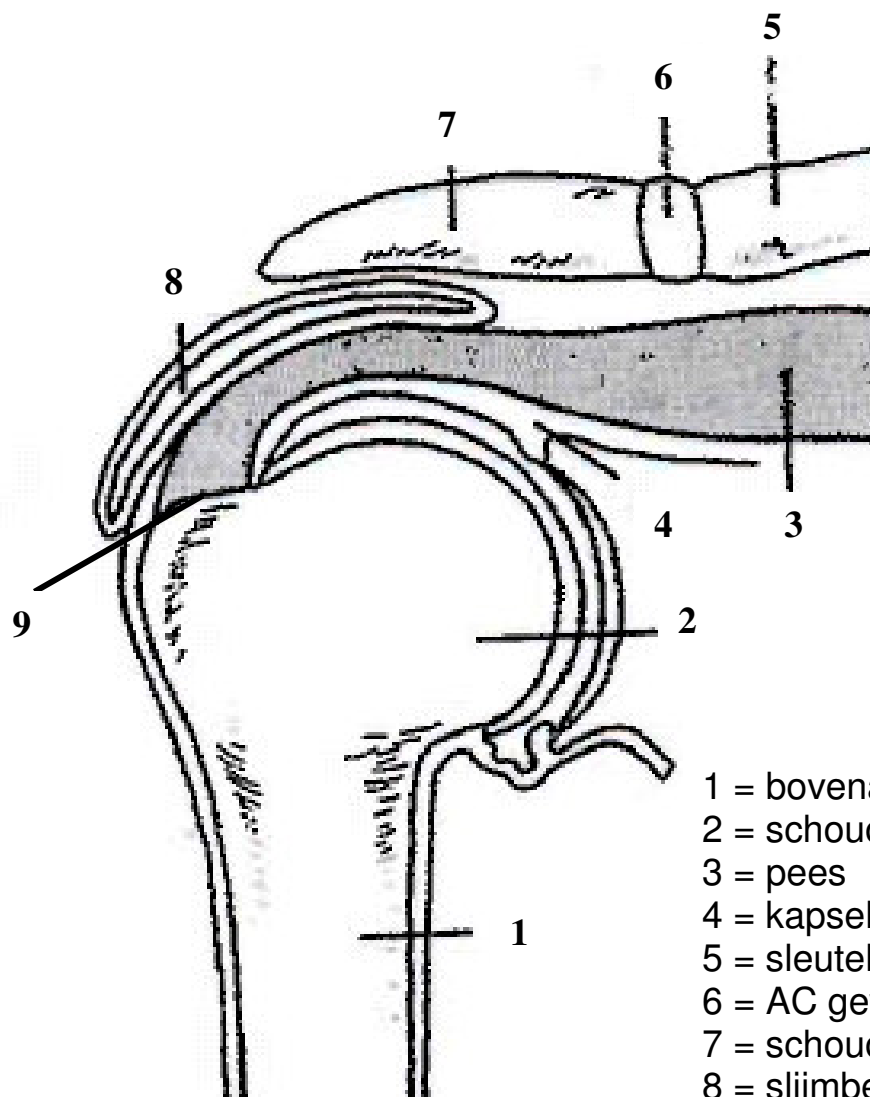
Artroscopie komt uit de Griekse taal en betekent letterlijk kijken (scopie) in een gewricht (artros).

Hoe zit uw schoudergewricht in elkaar?

Het schoudergewricht wordt gevormd door een kom; dat is een onderdeel van het schouderblad (zie plaatje, nr 7) en de kop van de bovenarm (nr 2).

Om het gewricht bevindt zich een gewrichtskapsel (nr 4), daaromheen lopen de spieren en pezen.

Het gewrichtskapsel, de spieren en pezen vormen samen de 'cuff'.

- 1 = bovenarm
- 2 = schouderkop
- 3 = pees
- 4 = kapsel
- 5 = sleutelbeen
- 6 = AC gewricht
- 7 = schouderblad
- 8 = slijmbeurs
- 9 = aanhechting pees aan bovenarm

De beweging in het schoudergewricht is afhankelijk van een groep van vier spieren (rotatoren). Deze spieren liggen als een soort manchet om de kom van het schouder-gewricht. De spieren monden uit in de pezen, waarvan de uiteinden aan de bovenarm vastzitten (nr 9).

Om de bovenarm soepel te laten bewegen, functioneren slijmbeurzen (nr 8) rond de pezen als een soort 'glijmechanisme'. Normaal glijden de pezen soepel tussen het schouderdak en de bovenarm. Omdat deze ruimte in werkelijkheid erg klein is, kunnen er klachten ontstaan die tot bewegingsbeperking en pijn bij het opheffen van uw arm kunnen leiden.

Waarom een artroscopie?

Een artroscopie heeft een aantal grote voordelen boven een 'open' operatie.

- Verschillende aandoeningen in de schouder kunnen direct gezien worden, zonder dat daarvoor een groot litteken nodig is.
- Bij sommige afwijkingen kan metéén de behandeling volgen.
- De littekens zijn kleiner, meestal een halve centimeter.
- Het herstel verloopt vlot.

Vorbereiding op uw operatie

Vóórdat de anesthesist goedkeuring voor de operatie geeft, wordt u soms verwezen naar de internist, longarts of cardioloog. Dit is nodig om u lichamelijk zo goed mogelijk op de operatie voor te bereiden en zo de kans op problemen zo klein mogelijk te maken. De medewerkers van de polikliniek maken deze afspra(a)k(en) voor u.

➤ **Antistollingsmiddelen**

Gebruikt u bloedverdunnende medicijnen of bepaalde pijnstillers (zoals Ascal, Ascal cardio, Carbasalaat-calcium, Sintrommitis, Acenacoumarol, (kinder)Aspirine of Acetyl-

salicylzuur)? Dan vertelt de anesthesist hoeveel dagen voor uw operatie u moet stoppen met het innemen van deze medicijnen. Raadpleeg indien nodig ook de trombosedienst voordat u stopt!

- U heeft een recept meegekregen voor medicatie tegen pijn en zwelling van de schouder. Dit kunt u bij uw apotheek afhalen. Deze medicatie neemt u gedurende 7 dagen in.

Let op:

*Krijgt u vlak vóór de operatie koorts of een wondje?
Neem dan contact op met
de orthopaedie consulent: telefoon 010 - 258 31 24.
Een ontstekingsreactie in uw lichaam kan het
herstel na de operatie beïnvloeden.*

Gesprek met de orthopaedie consulent

*Op het verpleegkundig spreekuur
worden operatie en herstel,
stap-voor-stap met u én uw partner
of contactpersoon doorgesproken.*

Nadat de orthopaedisch chirurg met u heeft afgesproken welke ingreep bij u gaat plaatsvinden, brengt hij u in contact met één van de orthopaedie consulenten.

Deze gespecialiseerd verpleegkundigen bereiden u stap-voor-stap voor op uw ingreep en het herstel. Zij kunnen u ook informeren over de gang van zaken op de verpleegafdeling en zijn vóór de ingreep uw aanspreekpunt bij vragen:

Telefoon : 010 - 258 31 24
E-mail: orthoconsulent@ysl.nl

Samen spreekt u af wanneer het voorbereidende gesprek plaatsvindt. Dit kan direct of op een samen af te spreken moment vóór de ingreep.

Wij adviseren altijd uw partner of contactpersoon mee te nemen. Ook voor hen is het goed te horen wat er gaat gebeuren en hoe uw herstel verloopt.

Bij het naar huis gaan heeft u een bewegingsbeperking van de arm. Wat deze beperking precies inhoudt, hoort u van de orthopaedie consulent. Denk van tevoren na wat voor praktische problemen dit bij terugkeer naar huis kan geven.

Regel hulp bij thuiskomst met familie of vrienden. Mocht u toch **persoonlijke hulp** willen hebben van een thuiszorgorganisatie, is het verstandig dit van te voren aan te geven bij de orthopaedie consulent.

Omdat u dezelfde dag alweer naar huis mag is het niet mogelijk dit op de dag van ontslag nog te regelen en kan het voorkomen dat de zorg pas later ingaat als u al thuis bent.

Als u **huishoudelijke hulp** na ontslag nodig denkt te hebben, vraag dit dan tijdig aan bij het gemeentehuis in uw woonplaats, afdeling WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning).

Gesprek met de anesthesioloog

*Anesthesie is de verzamelnaam voor
alle soorten verdoving*

Van de anesthesioloog krijgt u de folder '**Anesthesie en verdooving voor volwassenen**'.

Hierin vindt u alle informatie terug over:

- uw verdooving;
- medicijnen waarmee u moet stoppen en welke u op de dag van uw operatie gewoon moet innemen;
- wat 'nuchter zijn' precies inhoudt, namelijk dat u zich moet houden aan **de 6 - 4 - 2 regel**:

- **U mag tot 6 uur vóór de operatie**
 - Normaal vast voedsel eten
 - Normaal drinken
- **U mag tot 4 uur vóór de operatie**
 - Nog een beschuitje eten
 - Heldere vloeistof drinken: water, thee, zwarte koffie met of zonder suiker, aanmaaklimonade, appelsap, sportdrink, dubbelfris, dus géén melkproducten!
- **U mag tot 2 uur vóór de operatie**
 - Alleen nog wat heldere vloeistof drinken: water, thee, zwarte koffie met of zonder suiker, aanmaaklimonade, appelsap, sportdrink, dubbelfris, dus géén melkproducten!

De keuze voor de **soort verdooving** wordt pas definitief bepaald in het gesprek met de anesthesioloog.

De anesthesioloog is ook degene die u (desgewenst) pijn- of rustgevende medicatie kan voorschrijven.

Uw opname & operatie

Ongeveer 2 weken vóór uw operatie, wordt u door de opname gebeld en hoort u datum en tijdstip waarop we u in het ziekenhuis verwachten.

Nuchter zijn

Nuchter zijn, betekent dat u zich moet houden aan de **6 - 4 - 2 regel** (zie pagina 9).

Waar meldt u zich?

Op de opnamedag meldt u zich in de centrale hal bij het loket van de afdeling Opname: volg routenummer **79**. Nadat één van de medewerkers u heeft ingeschreven, gaat u naar de **afdeling Dagverpleging**. Daar meldt u zich bij het loket van het secretariaat van de afdeling.

Afdeling Dagverpleging (D2)

De afdeling Dagverpleging bestaat uit één grote zaal en een aantal kleinere zalen. Er vindt geen gescheiden verpleging plaats. Dames en heren delen dus een zaal of kamer. Er vindt ook geen klassenverpleging plaats.

Wat neemt u mee?

Denk niet alleen aan uw verzekeringspapieren, nachtgoed en toiletartikelen, maar óók aan:

- uw afspraakkaart.
- de medicijnen die u thuis gebruikt (in de originele verpakking).
- gemakkelijke kleding en schoenen.

Meer informatie over ons ziekenhuis en de beschikbare voorzieningen op uw kamer en buiten uw kamer, leest u in de brochure '**Welkom in het IJsselland Ziekenhuis**'. U krijgt deze brochure bij de afdeling Opname.

Het opnamegesprek

Eenmaal op de afdeling zal één van de verpleegkundigen het verloop van uw verblijf in het ziekenhuis met u doorspreken. In het gesprek met de verpleegkundige is het belangrijk dat u aangeeft wie uw **contactpersoon** is.

Deze contactpersoon zal door ons gebeld worden als u na de operatie weer terug bent op de afdeling. Ook hoort uw contactpersoon hoe laat u weer mag worden opgehaald.

Wij adviseren dat u zich na de operatie altijd door iemand op laat halen met een rolstoel! Ook na een schouderoperatie!

In de hal staan rode rolstoelen waar gebruik van kan worden gemaakt. Deze rolstoelen mag u meenemen naar de afdeling. U heeft dan wel een 2 euromuntstuk nodig om het slot los te maken. Na gebruik kunt u de stoel weer inleveren en krijgt u uw geld weer terug.

De laatste voorbereidingen op uw operatie

- U krijgt een operatiejasje aan.
- U krijgt uw pre-medicatie zoals afgesproken.

Hoe verloopt de operatie?

- De operatie gebeurt in zijligging of halfzittend.
- Bij een artroscopie van de schouder worden 2 tot 5 kleine sneetjes van een halve centimeter gemaakt.
 1. Door één sneetje aan de achterzijde van uw schouder gaat een buisje, waardoorheen een glasvezelbuisje gaat met daarop vastgemaakt een camera en een lichtsnoer. Door dit buisje stroomt ook heldere spoelvloeistof.
 2. Door het tweede sneetje gaat een buisje(canule) waardoorheen de spoelvloeistof kan 'aflopen'.
 3. Het derde sneetje wordt gebruikt voor kleine instrumentjes, waarmee diverse aandoeningen direct kunnen worden verholpen.

- De sneetjes worden gesloten met een hechting of witte hechtpleister.

Hoe lang duurt de operatie?

De operatie duurt gemiddeld **30 tot 60 minuten**.

Na de operatie gaat u naar de uitslaapkamer. Gespecialiseerde verpleegkundigen zorgen dat u rustig bijkomt van de operatie. Met behulp van bewakingsapparatuur worden uw lichaamsfuncties gecontroleerd.

Zodra u weer voldoende wakker bent en uw algemene conditie stabiel is, gaat u terug naar de afdeling.

- **Als het technisch niet mogelijk is de behandeling tijdens de artroscopie uit te voeren, kan het nodig zijn het gewricht te openen met een grotere snee. Dit kan in principe direct aansluitend op de artroscopie gebeuren. Soms gebeurt het echter in later stadium.**
- **Het kan ook voorkomen dat u niet direct naar huis kunt, maar overgeplaatst wordt naar de verpleegafdeling orthopaedie. Uw orthopaedisch chirurg zal dit toelichten.**

Terug op de afdeling

- Zodra u terug bent op de afdeling, zal de verpleegkundige telefonisch contact opnemen met uw contactpersoon en gelijk een afspraak maken hoe laat u opgehaald mag worden.
- Nadat u van de uitslaapkamer bent teruggekomen, controleren de verpleegkundigen uw lichamelijke toestand nog regelmatig. Het kan zijn dat u aanvankelijk nog wat slaperig of suf bent.
- De **medicatie tegen de pijn** kan worden aangepast als het nodig is. Het is belangrijk dat u waarschuwt als de pijn toeneemt.
- Sommige patiënten voelen zich na de operatie wat **misselijk** en hebben geen zin in eten. Als u zich goed voelt, mag u snel weer eten en drinken.
- In uw arm zit nog een **infuus**. Dit infuus blijft in uw arm totdat u gegeten, gedronken en geplast heeft.
- Uw arm kan dan door de verdoving nog een aantal uren **gevoelloos** zijn. Het gevoel is meestal binnen 24 uur volledig terug. Soms krijgt u van de verpleging een sling of mitella aangemeten om uw arm tijdens de gevoelloze periode, te ondersteunen. Als het gevoel in uw arm terug is, kunt u de sling/mitella afdoen en uw arm weer gewoon gebruiken.
- Als er een ingreep aan uw schouder heeft plaatsgevonden, zal de arts aangeven wat u wél en niét met uw schouder mag doen tot de poliklinische controle! Afhankelijk van de ingreep krijgt een sling of mitella aangemeten.
- De wondjes zijn geplakt met hechtpleisters of gehecht en afgedekt met een wondpleister.

Wanneer komt de orthopaedisch chirurg langs?

De orthopaedisch chirurg komt meestal nog even bij u langs voordat u naar huis gaat. Hij/zij zal u vertellen wat er bij de artroscopie is gezien en gedaan. Als u de arts gesproken heeft tijdens de ingreep, zal hij/zij niet langskomen.

Bij een algehele narcose kunt u bij uw ontslag een telefoonnummer achterlaten zodat de orthopaedisch chirurg u thuis kan informeren over het verloop van de operatie.

Nacontrole op de polikliniek

U krijgt een afspraak mee voor een bezoek aan de polikliniek als u met ontslag gaat.

Deze controle vindt ca 14 dagen na de operatie plaats.

Op dat moment worden de hechtingen (indien aanwezig) verwijderd en wordt de wond gecontroleerd.

Vragen & antwoorden

*Wij kunnen ons goed voorstellen
dat u nog vragen heeft.*

*De meest gestelde vragen
beantwoorden we alvast voor u!*

1. Hoe verzorg ik mijn wond?

Uw wond moet schoon en droog blijven. De huid rondom de wond(jes) kan er wat rood of geïrriteerd uitzien.

De wond mag worden afgedekt met een gewone pleister die u bij de drogist kunt kopen.

- Let er op dat u rond het wondgebied geen crème of lotion gebruikt.
- De wond mag niet gemasseerd worden.

2. Wanneer mag ik weer douchen?

Als de wond droog is, mag u douchen. Meestal is dat na een paar dagen. Na het douchen moet de natte pleister vervangen worden. Gebruik rond de wond geen zeepproducten.

3. Hoe lang kan mijn schouder pijnlijk blijven?

Na de kijkoperatie wordt de pijn geleidelijk minder.

4. Hoe lang moet ik de pijnmedicatie gebruiken?

Door gebruik van de voorgeschreven medicijnen zal de zwelling na de operatie afnemen en de pijn verminderen. De pijnmedicatie krijgt u, samen met een tabletje voor de maag, voor 10 dagen voorgeschreven. Als de pijnklachten afnemen, kunt u natuurlijk de pijntabletten eerder afbouwen en daarna stoppen.

5. Hoe lang blijft mijn schouder dik?

De zwelling vermindert geleidelijk de eerste weken na het ontslag.

6. Moet ik met fysiotherapie beginnen?

De noodzaak voor fysiotherapie na de operatie is verschillend. Uw orthopaedisch chirurg zal u persoonlijk advies geven.

7. Wanneer mag ik mijn werk weer hervatten?

Het moment waarop u weer kunt werken is afhankelijk van het soort werk dat u doet. Vraag advies aan uw orthopaedisch chirurg en/of uw bedrijfsarts.

8. Wanneer mag ik weer autorijden?

Wanneer u voldoende controle heeft over uw schouder, kunt u weer zelf autorijden. Het is niet verstandig om te rijden wanneer u nog pijnmedicatie slikt. Raadpleeg uw arts én de polisvoorwaarden van uw zorgverzekeraar!

9. Wanneer mag ik weer sporten of zwemmen?

Dit is afhankelijk van de ingreep. Vraag hierover persoonlijk advies aan uw orthopaedisch chirurg.

10. Wanneer mag ik mijn antistolling hervatten?

Deze medicatie mag meestal de dag na de operatie weer hervat worden. Uw orthopaedisch chirurg zal u hierover inlichten.

11. Wanneer moet ik contact opnemen met de orthopaedie consulent?

- a. als uw wond gaat lekken,
- b. als uw wond of de huid rond uw wond extreem pijnlijk/rood en warm aanvoelt.

Belangrijk om te weten

Ondanks alle zorg die besteed wordt aan de operaties en nazorg kunnen er soms toch complicaties optreden zoals:

- infecties van de schouder.
- zwelling als reactie op activiteit is een signaal dat u het wat rustiger aan moet doen.

Heeft u nog vragen?

Wij hopen u met deze folder voldoende te hebben geïnformeerd. Heeft u nog vragen over deze ingreep of de nazorg? Neem dan contact met ons op.

Orthopaedie consulent.

Telefoon 010 - 258 31 24 / e-mail: orthoconsulent@ysl.nl

Bereikbaar maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 16.30 uur

Afdeling Dagverpleging

Telefoon 010 – 258 54 13

Bereikbaar maandag t/m vrijdag van 7.00 tot 18.00 uur

In het weekend

Telefoon 010 – 258 5000

Vraag naar het avond-/nacht- of weekendhoofd.

Secretariaat orthopaedie

Telefoon 010 – 258 50 83

Bereikbaar maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 12.00 en van 13.30 tot 16.30 uur.

Deze folder ondersteunt de mondelinge informatie die u van arts of verpleegkundige heeft ontvangen. Heeft u nog vragen over het onderzoek of uw behandeling, eventuele gevolgen en risico's, of over andere behandelmogelijkheden, stel ze dan gerust.